

MỘT SỐ SUY NGHĨ VỀ VIỆC ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG

Trần Văn Hiếu¹

ABSTRACT

Renewing teaching methods subjects in politics at the university in our country today is an urgent problem. The goal of innovation is to overcome the teaching situation by accepting a one-way: reading teacher, writing trainers, talking teacher, copy students that our social is criticising fiercely. In many documents of the Party and our State as well as the direction of the Ministry of Education and Training always emphasizes the needs of the innovation. There are two general orientation as the basis for innovation is from learner-centered and use of active teaching methods. Since then, the author believe that there are four active teaching methods can be applied to teaching subjects in politics is: rising up problem, teaching group cooperation, organizing student presentations, presentation with use of electronic lesson plans.

Keywords: *Renewing teaching methods, subjects in politics, The goal of innovation, reading teacher, writing trainers, talking teacher, copy students, learner-centered, active teaching methods, rising up problem, teaching group cooperation*

Title: *Some thoughts on renewing teaching methods subjects in politics in universities and colleges*

TÓM TẮT

Đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị ở các trường đại học ở nước ta hiện nay là vấn đề cấp thiết. Mục tiêu của sự đổi mới là nhằm khắc phục tình trạng giảng dạy theo lối truyền thụ một chiều, thầy đọc trò ghi, thầy giảng trò chép mà hiện nay xã hội đang phê phán gay gắt. Trong nhiều văn bản của Đảng và nhà nước ta cũng như chỉ đạo của Bộ giáo dục và đào tạo đều nhấn mạnh đến nhu cầu của việc đổi mới. Có hai định hướng chung làm cơ sở cho việc đổi mới là: lấy người học làm trung tâm và vận dụng những phương pháp giảng dạy tích cực. Từ đó, tác giả cho rằng có bốn phương pháp giảng dạy tích cực có thể vận dụng vào việc giảng dạy các môn lý luận chính trị là: nêu vấn đề, dạy học theo nhóm hợp tác, tổ chức cho sinh viên thuyết trình, thuyết trình kết hợp với sử dụng giáo án điện tử.

Từ khóa: *Đổi mới phương pháp giảng dạy, các môn lý luận chính trị, mục tiêu của đổi mới, thầy đọc, trò ghi, thầy giảng trò chép, người học làm trung tâm, phương pháp dạy học tích cực, nêu vấn đề, thảo luận nhóm*

1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ PHÁP LÝ CỦA VIỆC ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG

Đổi mới nội dung chương trình, sách giáo khoa và đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập các môn Lý luận chính trị ở các trường đại học học và cao đẳng nước ta hiện nay đang là một một vấn đề cấp bách. Mục tiêu của sự đổi mới là nhằm nâng

¹ Khoa khoa học chính trị, Trường Đại học Cần Thơ

cao chất lượng dạy và học cho phù hợp với xu thế mở cửa, hội nhập quốc tế của nước ta, nhằm khắc phục việc giảng dạy theo lối truyền thụ một chiều theo kiểu, thầy đọc, trò ghi, thầy giảng trò chép mà hiện nay xã hội đang phê phán gay gắt.

Trong nhiều văn bản, chỉ thị của Đảng và nhà nước ta, cũng như chỉ đạo của ngành giáo dục đều nhấn mạnh yêu cầu phải đổi mới.

Luật giáo dục nước ta tháng 12 năm 1998 đã chỉ rõ: “Phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, tư duy sáng tạo của người học; bồi dưỡng năng lực tự học, lòng say mê học tập và ý chí vươn lên”. “Phương pháp giáo dục đại học phải coi trọng việc bồi dưỡng năng lực tự học, tự nghiên cứu, tạo điều kiện cho người học phát triển tư duy sáng tạo, rèn luyện kỹ năng thực hành tham gia nghiên cứu, thực nghiệm, ứng dụng”, sử dụng các phương pháp dạy học tích cực trong dạy học ở đại học chính là thực hiện Luật Giáo dục. [8]

Yêu cầu của Chiến lược phát triển giáo dục Việt Nam 2001-2010 cũng nhấn mạnh: “Dạy người học phương pháp tự học, tự thu nhận thông tin một cách có hệ thống và có tư duy phân tích, tổng hợp, tăng cường tính chủ động, tính tự chủ của sinh viên trong học tập” [1].

Sự định hướng vào phương pháp dạy học này hoàn toàn phù hợp với định hướng của Nghị quyết 02-NQ/HNTW BCH TW Đảng khóa VIII: “Đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện nếp tư duy sáng tạo của người học. Từng bước áp dụng các phương pháp tiên tiến và các phương tiện hiện đại vào quá trình dạy học, đảm bảo điều kiện và thời gian tự học, tự nghiên cứu cho sinh viên, nhất là sinh viên đại học”...[3]

Đối với các môn Khoa học Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trước đây, nay là các môn Lý luận chính trị, Bộ giáo dục và đào tạo cũng có nhiều văn bản chỉ thị để thực hiện việc đổi mới phương pháp giảng dạy theo định hướng nói trên. Gần đây nhất là Công văn số 11381/BGDĐT-ĐH & SĐH “Về việc hướng dẫn giảng dạy các môn khoa học Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh năm học 2006-2007” đã chỉ rõ: “Thực hiện đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng chuyển quá trình dạy ở bậc đại học thành quá trình tự học của sinh viên có tổ chức và hỗ trợ tối ưu của giảng viên, ứng dụng mạnh mẽ các phương tiện hỗ trợ và công nghệ thông tin, chấm dứt tình trạng đọc – chép trên giảng đường đại học”.

Bộ giáo dục và đào tạo cũng đã chỉ đạo, trong năm 2006-2007, thực hiện 50% thời gian môn học dành cho lên lớp và 50% dành cho hội thảo có giảng viên hướng dẫn và sinh viên tự nghiên cứu. Dành thời gian để giảng viên có điều kiện nghiên cứu khoa học, đi thực tế, bồi dưỡng, nâng cao trình độ, tham gia các hoạt động giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên và các hoạt động chính trị-xã hội.

Công văn số 512/BGDĐT-GDĐH của Bộ giáo dục và đào tạo khi chỉ đạo sắp xếp lại năm môn học thuộc khoa học Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh thành ba môn học Lý luận chính trị đã yêu cầu các trường đại học và cao đẳng trên phạm vi cả nước hàng năm tổ chức các cuộc hội thảo khoa học về đổi mới phương pháp giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị. Nội dung hội thảo phải được chuẩn bị kỹ, tổ chức nghiêm túc, những kinh nghiệm và kết quả hội thảo phải được áp dụng vào giảng dạy tại trường. Đồng thời Bộ cũng chỉ đạo hoàn thiện đề án tổng thể về “Đổi

mới phương pháp giảng dạy, học tập, kiểm tra, đánh giá các môn Lý luận chính trị”.

Vì thế, có thể nói đổi mới phương pháp dạy học nói chung và đổi mới việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị nói riêng đã được xác định trong các Văn kiện của Đảng, Nhà nước mà Bộ Giáo dục và Đào tạo đang chỉ đạo triển khai nhằm đáp ứng yêu cầu của mục tiêu và nội dung giáo dục mới.

2 NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG ĐỔI MỚI GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG

2.1 Đổi mới việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị theo hướng lấy người học làm trung tâm

Phương pháp dạy học hướng vào người học hay “dạy lấy người học làm trung tâm” là cụm từ được dùng để xác định sự đổi mới của phương pháp dạy học hiện nay trong nhà trường ở nước ta. Phương pháp mới này khuyến khích sinh viên tự học hỏi, tự phát huy sáng kiến, giảng viên đóng vai trò là người hướng dẫn. Đây là quan điểm dạy học được đa số các nước có nền giáo dục tiên tiến quan tâm mà việc thực hiện tốt phương pháp trên sẽ tạo ra một cuộc cách mạng về giáo dục, nhất là giáo dục ở bậc đại học.

Quan điểm này có cơ sở lý luận từ việc nhận thức quá trình dạy học là quá trình có hai chủ thể: Thầy và trò. Cả hai chủ thể này đều chủ động, tích cực, bằng hoạt động của mình hướng tới tri thức, thầy thì hoạt động truyền đạt tri thức, còn trò thì hoạt động chiếm lĩnh tri thức và biến nó thành vốn hiểu biết của mình để tiếp tục hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn...

Trong phương pháp giảng dạy truyền thống “lấy người dạy làm trung tâm”, dạy học là quá trình truyền đạt thông tin một chiều từ thầy đến trò. Thầy mang lại cho trò càng nhiều kiến thức càng tốt. Giờ học được tiến hành như một buổi thông báo cho nên người học rất thụ động, rất ít thông tin phản hồi từ phía người học. Mục đích của người thầy là trình bày nội dung theo môn học một cách chính xác, rõ ràng. Trách nhiệm của người học là tiếp thu các thông tin theo không gian, thời gian và thái độ của mình. Việc đánh giá chủ yếu là xem người học nắm được bao nhiêu thông tin, chính xác ở mức độ nào... mà không đánh giá được người học hiểu được gì và hiểu như thế nào.[9]

Phương pháp dạy học hướng vào người học hay “dạy lấy người học làm trung tâm” xuất phát từ quan niệm cho rằng học tập trong xã hội thông tin là quá trình thu thập thông tin, xử lý thông tin và tích trữ thông tin dưới dạng tri thức, từ nhà trường hay môi trường sống, làm cho người học tự biến đổi về trí tuệ và làm phong phú thêm tri thức của mình, điều đó cũng làm thỏa mãn nhu cầu tự nhiên của mỗi người học.

Phương pháp dạy học lấy người học làm trung tâm tạo cơ hội cho sinh viên tham gia tích cực vào quá trình dạy học. Giảng viên đóng vai trò là nguồn thông tin chính, nhưng cũng là người thúc đẩy quá trình học của sinh viên. Bài học được sử dụng chủ yếu để phân tích, tìm hiểu những kiến thức cơ bản và thực hành đòi hỏi tư duy cấp cao như: phân tích, tranh luận, áp dụng, sáng tạo và ra quyết định.

Những kiến thức thông thường, những dữ kiện sinh viên sẽ học từ bài giảng, tư liệu phát tay hoặc các nguồn thông tin khác ở thư viện hay internet.

Vai trò của người thầy là cố vấn, hỗ trợ và động viên người học, đồng thời bảo vệ quyền lợi chính đáng của người học. Trách nhiệm của người thầy là giúp người học xác định được mục tiêu của việc học, hướng dẫn họ lập kế hoạch học tập, theo dõi việc thực hiện kế hoạch đó và tự đánh giá kết quả đạt được của việc học, từ đó giúp người học điều chỉnh thái độ học tập sao cho hiệu quả hơn.

2.2 Đổi mới việc giảng dạy các môn lý luận chính trị theo phương pháp dạy học tích cực

Phương pháp dạy học tích cực (PPDH tích cực) là một thuật ngữ rút gọn, được dùng ở nhiều nước để chỉ những phương pháp giáo dục, dạy học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học. Theo Kharlanôp: "Tích cực trong học tập có nghĩa là hoàn thành một cách chủ động, tự giác, có nghị lực, có hướng đích rõ rệt, có sáng kiến và đầy hào hứng, những hành động trí óc và tay chân nhằm nắm vững kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo, vận dụng chúng vào học tập và thực tiễn." [11]. Như vậy tích cực là một đức tính quý báu rất cần thiết cho mọi quá trình nhận thức, là nhân tố quan trọng tạo nên hiệu quả dạy học. Phương pháp dạy học tích cực có những đặc trưng cơ bản là: người học tập trung cao độ trong học tập, chủ động tìm tòi khám phá nội dung học tập, chủ động giải quyết các vấn đề phù hợp với khả năng hiểu biết của mình, đề xuất các ý tưởng sáng tạo. Người dạy: linh hoạt, mềm dẻo, luôn tạo cơ hội để người học tham gia và làm chủ hoạt động nhận thức. Người dạy xây dựng được những môi trường có khả năng thúc đẩy người học tự điều khiển hoạt động học tập, cung cấp những nhiệm vụ học tập có mức độ phù hợp với từng sinh viên, tạo điều kiện cho từng sinh viên được phép lựa chọn, tự lập kế hoạch, tự đưa ra mục đích hoạt động, tự mình hoặc hợp tác để thực hiện nhiệm vụ học tập, cuối cùng tự nhận xét đánh giá kết quả học tập của bản thân. Người dạy chỉ là người tổ chức và hướng dẫn quá trình nhận thức. [10]

Phương pháp dạy học theo hướng tích cực đòi hỏi phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa thầy và trò. Nếu thầy giáo muốn đổi mới phương pháp mà sinh viên không tham gia tích cực vẫn quen với lối học tập thụ động thì cũng không thể có được sự đổi mới. Trái lại, có trường hợp sinh viên đòi hỏi cách dạy tích cực hoạt động nhưng giảng viên chưa đáp ứng được, thì cũng không thể thực hiện được. Như vậy, việc dùng thuật ngữ "Dạy và học tích cực" để phân biệt với "Dạy và học thụ động".

Để phát huy vai trò sinh viên làm trung tâm trong quá trình học tập, khoa học lý luận dạy học nêu lên rất nhiều phương pháp. Đối với các môn lý luận chính trị chúng tôi cho rằng có 4 phương pháp mà giảng viên có thể sử dụng được để phát huy tính tích cực của sinh viên là: phương pháp dạy học nêu và giải quyết vấn đề, phương pháp dạy học theo nhóm hợp tác, phương pháp tổ chức cho sinh viên thuyết trình và phương pháp thuyết trình của giảng viên kết hợp với sử dụng giáo án điện tử.

2.2.1 *Đổi mới việc giảng dạy các môn Lý luận chính theo hướng dạy học nêu vấn đề*

Dạy học nêu vấn đề là phương pháp giảng dạy dễ áp dụng nhất trong việc giảng dạy các môn lý luận chính trị hiện nay. Phương pháp này xuất phát từ luận điểm cho rằng con người chỉ tích cực tư duy khi ở vào hoàn cảnh có vấn đề nảy sinh, khi con người phát hiện các mâu thuẫn của lý thuyết hay thực tế mà tư duy cũ không giải quyết một cách tốt nhất. Dạy học nêu vấn đề là một thành tựu mới của lý luận dạy học, đó là bước tiến của khoa học sư phạm từ cổ điển sang hiện đại. Thực chất của kiểu dạy học này là một chuỗi tình huống có vấn đề và điều khiển hoạt động của sinh viên nhằm giúp họ độc lập giải quyết các vấn đề học tập.

Dạy học nêu vấn đề là hoạt động có chủ đích của giảng viên bằng cách đặt vấn đề học tập và tạo ra các tình huống có vấn đề, hướng dẫn sinh viên học tập nhằm giải quyết các vấn đề học tập, tạo điều kiện cho việc lĩnh hội tri thức mới và hành động mới, hình thành năng lực sáng tạo cho sinh viên.

Vấn đề nêu ra trong học tập và giảng dạy có thể là một câu hỏi, một luận đề phải chứng minh, lý giải hay bác bỏ. Vấn đề học tập được đặt ra khi giảng bài, tọa đàm, khi sinh viên nghiên cứu sách giáo khoa v.v.. Tất cả đòi hỏi giải quyết một cách khoa học. Người học cần giải quyết được bài toán phải do chính mình tìm ra, sáng tạo ra qua một tiến trình tìm hiểu bài toán, đặt vấn đề, tưởng tượng các mối liên quan, đặt giả thuyết và so sánh, đánh giá các giả thuyết, lựa chọn giả thuyết thích hợp, rồi tiếp đó dùng các kiến thức đã có cùng với các giả thuyết mới để đề xuất các lời giải cho bài toán, đánh giá các lời giải cho đến khi tìm được lời giải thỏa đáng, có thể chấp nhận được.

Như vậy, "giải quyết vấn đề" thực tế là một quá trình sáng tạo của người học, người học phải tự mình vận dụng các năng lực trí tuệ của mình để liên tục tưởng tượng, tìm kiếm, sáng tạo..., để rồi có được cái cảm giác là tự mình sáng tạo ra cái kiến thức mà mình cần có, chứ kiến thức không phải là cái mà mình được hưởng sẵn từ đâu đó một cách thụ động. [1]

Vì vậy quá trình dạy học nêu vấn đề phải bảo đảm những yêu cầu sau: chuẩn bị tâm thế cho chủ thể khi tham gia dạy học, thiết kế nội dung dạy học mang tính có vấn đề, xây dựng câu hỏi, tình huống, bài tập mang tính tương tác cao, kỹ năng tổ chức cho sinh viên học tập theo nhóm để tăng cường tính tương tác, kỹ năng giao tiếp, ứng xử của giảng viên trong dạy học, kỹ năng kiểm tra, đánh giá...

2.2.2 *Đổi mới việc giảng dạy các môn Lý luận chính theo hướng dạy và học theo nhóm hợp tác*

Dạy, học theo nhóm nhỏ (small groupe Teaching) hay nhóm hợp tác (Cooporative teaching) là phương pháp giảng dạy phổ biến ở nhiều trường đại học trên thế giới. Đối với chúng ta, khái niệm làm việc nhóm "teamwork" đã được nói đến nhiều nhưng nó vẫn chỉ được "nghe nói" chứ chưa được thực hiện theo đúng nghĩa. Theo A.T.Francisco (1993): "Học tập nhóm là một phương pháp học tập mà theo phương pháp đó học viên trong nhóm trao đổi, giúp đỡ và hợp tác với nhau trong học tập". Điều đó rất phù hợp trong thời đại ngày nay, khi khoa học kỹ thuật ngày càng phát triển thì yêu cầu làm việc theo nhóm là cần thiết hơn bao giờ hết. Làm

việc theo nhóm có thể tập trung những mặt mạnh của từng người và bổ sung, hoàn thiện cho nhau những điểm yếu.

Chúng ta không thể phủ nhận được tầm quan trọng của cách giảng dạy các môn lý luận chính trị theo kiểu truyền thống cũng như hình thức thảo luận theo sự hướng dẫn của giảng viên ở các trường đại học. Nhưng hiện nay các giảng viên giảng dạy các môn lý luận chính trị cũng đã thấy được giá trị của việc phân sinh viên làm việc cộng tác theo nhóm. Làm việc theo nhóm nhỏ trong và ngoài giờ học là một phần bổ sung quan trọng cho các bài giảng, giúp sinh viên nắm vững các khái niệm và áp dụng vào các tình huống cần đến các kỹ năng suy nghĩ, đào sâu vấn đề. Các nhà nghiên cứu giáo dục cho rằng, cho dù nội dung môn học như thế nào thì sinh viên làm việc theo từng nhóm nhỏ cũng có khuynh hướng học được nhiều hơn những gì được dạy và nhớ lâu hơn so với các hình thức dạy học khác.[4]

Phương pháp dạy học theo nhóm rèn luyện rất tốt cho sinh viên khả năng phát biểu trước đám đông, điều mà đa số sinh viên ngày nay rất yếu. Không những thế, nó còn rèn luyện sinh viên biết sống trong tập thể, biết nói và biết nghe người khác nói. Đó là tiền đề để xây dựng một xã hội tốt đẹp mà không ai là không mong muốn. Qua sinh hoạt nhóm, tinh đoàn kết sẽ được tăng lên nhờ thông hiểu nhau. Và cũng qua đó, các thành viên trong nhóm sẽ biết tuân thủ các qui định, trước hết là của nhóm. Đây là tiền đề để sau này sinh viên là những công dân tuân thủ pháp luật tốt [11].

2.2.3 *Đổi mới việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị theo hướng tổ chức cho sinh viên thuyết trình*

Phương pháp tổ chức cho sinh viên thuyết trình (presentation) hay thảo luận theo nhóm lớn, Xêmina là phương pháp giảng dạy và học tập được sử dụng nhiều ở các trường đại học và cao đẳng trên thế giới. Ở nước ta gần đây, một số trường đại học và Cao đẳng trong nước, một số môn học các giảng viên dạy các môn lý luận chính trị, cũng đã bước đầu thử nghiệm phương pháp học này và bước đầu mang lại những kết quả tích cực.

Thuyết trình là một kỹ năng rất quan trọng trong quá trình học tập. Nó giúp cho sinh viên chứng tỏ cho mọi người thấy mình có khả năng nghiên cứu khoa học và khả năng diễn giải tốt thế nào. Thuyết trình là hình thức học tập mà trong đó sinh viên thảo luận các vấn đề khoa học đã tự tìm hiểu được, dưới sự hướng dẫn của một giảng viên am hiểu về lĩnh vực đó. Nếu trong diễn giảng, sự hoạt động nhiều ở phía giảng viên thì trong thuyết trình tính năng động, tích cực của sinh viên được phát huy cao hơn nhiều. Ở đây sinh viên được tập dượt nghiên cứu tài liệu mới một cách khoa học, biết phân tích phê phán những ý kiến khác nhau trước một chủ đề nêu ra, biết lập luận để bảo vệ ý kiến của mình trước tập thể, có dịp để suy nghĩ về một vấn đề dưới nhiều góc độ, làm nảy sinh các thắc mắc, kích thích sự tìm tòi sâu sắc. Vì vậy, người ta xem thuyết trình là phòng “thí nghiệm sáng tạo”, là “vườn ươm” các nhà khoa học trẻ tuổi. [6]

2.2.4 *Đổi mới việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị theo phương pháp thuyết trình kết hợp với Giáo án điện tử*

Thuyết trình là một trong những phương pháp giảng dạy chủ yếu của các giảng viên giảng dạy các môn lý luận chính trị ở Đại học, Cao đẳng hiện nay. Đặc điểm nổi bật của phương pháp thuyết trình là tính thông báo trong lời nói của giảng viên, còn sinh viên thì tiếp nhận thông tin đó một cách thụ động mà không cần tác động trực tiếp gì đến đối tượng nghiên cứu. Đây chính là một trong những nguyên nhân làm cho chất lượng đào tạo của chúng ta chưa đáp ứng được yêu cầu của xã hội, chưa đào tạo ra được những đội ngũ năng động, sáng tạo, chủ động trong công việc. Theo một kết quả điều tra, việc sử dụng phương pháp thuyết trình có 70% chỉ chú ý ghi, 10% chú ý nghe, 20% lơ đãng. Như vậy, chất lượng hiệu quả bài giảng không cao [5].

Trong xu thế đổi mới phương pháp dạy học hiện nay theo hướng tích cực hóa hoạt động của người học, cần đổi mới phương pháp thuyết trình với việc kết hợp nhiều phương pháp khác như: thuyết trình kết hợp với giải quyết vấn đề, thuyết trình với thảo luận nhóm, thuyết trình kết hợp với giảng dạy theo giáo án điện tử... Trong đó thuyết trình kết hợp với việc sử dụng giáo án điện tử là một giải pháp. Để thực hiện phương pháp giảng dạy trên phải thực hiện hai yêu cầu:

Thứ nhất, xây dựng giáo án điện tử bảo đảm tính khoa học và tính sư phạm. Muốn vậy, khi thiết kế Giáo án điện tử phải bảo đảm các yêu cầu về mặt nội dung, hình thức các trang trình chiếu, màu sắc, cách sử dụng các hiệu ứng, bố cục...[7]

Hai là, kết hợp nhuần nhuyễn giữa phương pháp thuyết trình và sử dụng giáo án điện tử. Việc xây dựng được giáo án điện tử bảo đảm tính khoa học và tính sư phạm mới là điều kiện cần, nhưng chưa đủ, điều quan trọng là giảng viên cần phải biết kết hợp thật nhuần nhuyễn giữa phương pháp giảng dạy thuyết trình với giáo án điện tử. Điều này đòi hỏi giảng viên phải sử dụng thành thạo máy vi tính và máy chiếu đồng thời phải nhận thức thấu đáo nội dung bài giảng, có khả năng khái quát cao, tư duy và phong cách làm việc theo hướng hiện đại, có sự giao tiếp giữa giảng viên và sinh viên năng động và hiệu quả hơn. Đó là nghệ thuật sư phạm của người giảng viên và thiết kế các trang trình chiếu.

Tóm lại, Đổi mới phương pháp dạy học được coi là nhiệm vụ trọng tâm trong nhà trường hiện nay, đặc biệt trong việc dạy học các môn Lý luận chính trị. Việc dạy các môn học này phải gắn liền với thực tiễn, phù hợp với yêu cầu đổi mới ở nước ta hiện nay. Để việc dạy học các môn học này có hiệu quả, cần phải dạy cho sinh viên cách tư duy, cách giải quyết vấn đề, nhằm phát triển kỹ năng nghề nghiệp cho sinh viên mà cốt lõi là kỹ năng phát hiện và giải quyết vấn đề; phát triển kỹ năng học tập nghiên cứu của sinh viên; bồi dưỡng phương pháp, lòng quyết tâm, ý chí tự học, biết vận dụng những điều đã học vào trong thực tiễn.

Đổi mới phương pháp dạy học được hay không cốt yếu ở mỗi giảng viên. Nếu giảng viên đam mê nghề, yêu quý sinh viên, luôn trăn trở để tìm con đường ngắn nhất dẫn tới giờ dạy học hiệu quả thì họ sẽ tìm được phương pháp phù hợp. Đổi mới dạy học của thầy phải gắn liền với cách học của trò. Nếu thầy đơn phương đổi mới mà không để ý học trò học như thế nào thì đổi mới không thành công. Làm sao để đổi mới phương pháp dạy học trở thành động lực để mỗi giảng viên phấn

đầu tạo nên phong trào rộng khắp trên phạm vi cả nước thì sự nghiệp đổi mới mới có hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. *Chiến lược phát triển giáo dục 2001-2010*, Nxb GD, HN, 2002, tr. 30.
- [2] Phan Đình Diệu (2008), “*Phương pháp giải quyết vấn đề trong giáo dục hiện đại*” Tạp chí Tia Sáng, ngày 13/1.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (1997), “*Văn kiện Hội nghị lần thứ II BCHTW khóa VIII*”, NXB Chính trị Quốc gia, HN, tr.41
- [4]. Lê Tấn Huỳnh Cẩm Giang, “*Những rào cản của đổi mới phương pháp dạy học ở đại học*” www.ier.edu.vn, ngày 4 tháng 8, năm 2009.
- [5]. Trịnh Thị Hoa (2008), “*Đổi mới phương pháp giảng dạy Lý luận chính trị*”, *Tạp chí Lý luận chính trị, Số 21 (165)*.
- [6] Phan Thị Loan, “*Sử dụng phương pháp thuyết trình và phương pháp Xê-ni-ma trong đổi mới phương pháp dạy sinh viên học ở Trường Cao đẳng sư phạm Quảng Trị*”.
- [7] Lê Phước Lộc, (2006), “*Một số vấn đề sư phạm trong thiết kế bài giảng bằng Powerpoint*”. Tài liệu tập huấn cải cách giáo dục lớp 11, THPT. Đại học Cần Thơ.
- [8] Luật giáo dục (2005), Nxb Chính trị Quốc gia, tr.9.
- [9] Lê Đức Ngọc (2004), “*Phương pháp dạy và học đại học trong học chế tín chỉ*”, *Đại học Quốc gia Hà Nội, tạp chí phát triển giáo dục, số 12 tháng 12.* [6] Lê Quang Sơn, (2008) “*Dạy học theo phương pháp nghiên cứu khoa học – Phương pháp thích hợp với đào tạo đại học*”, *102 Tạp chí khoa học và công nghệ, Đại học Đà Nẵng, số 2 (25)*.
- [10] Bart Ooms, Lia Spreeuwenberg “*Giáo dục với người học là trung tâm và quản lý chất lượng giảng dạy*”, Nhóm hỗ trợ giáo dục Đại học nông nghiệp Wageningen. Nhóm biên dịch: TS NGuyễn Ngọc Điện, Ths Phan Trung Hiền, CN Nguyễn Lan Hương.
- [11] Lê Công Triêm (chủ biên), Nguyễn Đức Vũ, Trần Thị Tú Anh (2002), *Một số vấn đề hiện nay của phương pháp dạy học đại học*, NXB GD, Hà Nội.